LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ISSN 2406-1085

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

propisi.net

децембар 2021 / број 111 12/2021

Новине које доноси Закон о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

- Ништавост правних послова у судској пракси
- Рок за издавање решења – примена члана 145. Закона о општем управном поступку
- Реч адвоката: Одбијање предузимања службене радње од стране јавног бележника
- Измене Закона о привредним друштвима по питању правних послова или радњи у вези са којима постоји лични интерес
- Одговор судске и јавнотужилачке праксе на неке недоумице у вези са кривичним делом пореске утаје

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ • ГРАЂАНСКО ПРАВО • КРИВИЧНО ПРАВО • УПРАВНО ПРАВО • ПРИВРЕДНО ПРАВО • РАДНО ПРАВО • УНАКРСНИ ПОГЛЕД

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна

Здравет Воде Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

LEGEARTIS ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година X, број 111, децембар 2021.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Александар Петковић
Весна Филиповић
Владимир Саичић
Драгана Марчетић
Душан Рајаковић
Иван Дузлевски
Миодраг Васић
Петар Мијатовић
Саша Кулић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.] . - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

Закон о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС” бр. 105/2021) доноси одређене новине у погледу објављивања информација од стране органа власти, круга лица која се сматрају органом јавне власти и изузетака којима се ускраћује право на приступ информацијама од јавног значаја. Преглед наведених, али и свих других битних новина представљен је у овом броју.

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 109/2021), којим су исправљени недостаци у законском тексту и прецизирани и допуњени чланови који су до сада изазивали недоумице у пракси. Велика пажња у поменутим изменама посвећена је питању одобрења правног посла или радње у случају постојања личног интереса, о чему ће бити речи у овом тексту, док ће у следећим бројевима акценат бити на свим другим променама у наведеном закону.

У оквиру рубрике „Грађанско право” разматрано је питање ништавости правних послова и правних последица, све у светлу новије праксе грађанских судова. Иста рубрика садржи и текст у ком је сагледано у којим случајевима јавни бележници могу да одбију солемнизацију уговора о промету непокретности, а у којима не би могли да је одбију у складу са начелом аутономије воље странака.

Приказ одређених судских и јавнотужилачких ставова у вези са кривичним делом пореска утаја из члана 225. Кривичног законика објављен је у рубрици „Кривично право”.

Заштита особа са инвалидитетом један је од најосетљивијих елемената друштвено-развојне, економске и социјалне политике друштва. У овом броју детаљно је објашњен поступак процене радне способности, уз навођење правних аката који регулишу наведену материју, као и погодности које инвалидна лица могу да остваре.

У рубрици „Кад језик пресуди” опроштајна писма књижевнице Вирџиније Вулф анализирана су коришћењем форензичких лингвистичких метода, приказаних у претходном броју, али и помоћу специјално дизајнираног компјутерског програма, док је текст у рубрици „Поводом…”, у складу са актуелном здравственом ситуацијом, посвећен новоустановљеном Међународном дану борбе против епидемија.

Поред наведених, ту су и остали врло актуелни текстови у поменутим, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца” „Регистар прописа донетих између два броја” и „Календар важења правних аката”.

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл Редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

WWW.**PROPISI.NET**

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

4 Новине које доноси Закон о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

ПРИВРЕДНО ПРАВО

9 Измене Закона о привредним друштвима по питању правних послова или радњи у вези са којима постоји лични интерес

ГРАЂАНСКО ПРАВО

13 Ништавост правних послова у судској пракси

27 Реч адвоката: Одбијање предузимања службене радње од стране јавног бележника

33 Застарелост потраживања законске затезне камате

КРИВИЧНО ПРАВО

41 Одговор судске и јавнотужилачке праксе на неке недоумице у вези са кривичним делом пореске утаје

УПРАВНО ПРАВО

50 Рок за издавање решења – примена члана 145. Закона о општем управном поступку

РАДНО ПРАВО

55 Положај особа са инвалидитетом у Србији и стицање статуса инвалидности

РУБРИКЕ

61 Календар аката

62 Кад језик пресуди: Могућности форензичке лингвистике при анализи опроштајних порука – други део

76 Поводом Међународног дана борбе против епидемија

91 Портал читалаца

95 Преглед прописа донетих између два броја

Новине које доноси Закон о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС" бр. 105/2021 – даље: Измене Закона), који је ступио на снагу 16. новембра 2021. године, а почеће са применом по истеку три месеца од дана ступања на снагу.

Петар Мијатовић,
адвокат

Као образложење за доношење Измена Закона, између осталог, наведена је потреба за усклађивањем са законима који су донети након усвајања наведеног закона 2004. године, који су од значаја за остваривање права јавности да зна, попут Закона о тајности података и Закон о заштити података о личности, као и у сврху иновирања постојећих законских решења, будући да се показало да нека питања нису уређена или су уређена на неадекватан начин. У наставку текста дат је преглед највећег броја новина које доносе Измене Закона, и то:

- објављивање информација од стране органа власти на веб-презентацијама;
- проширивање круга лица која се сматрају органом јавне власти;
- измене у погледу изузетака којима се ускраћује право на приступ информацијама од јавног значаја;
- измене које се односе на одредбу која регулише злоупотребу слободног приступа информацијама од јавног значаја;
- измене у погледу изузетака од ограничења која се односе на приватност и друга права личности;
- измене у вези са поступањем по захтевима који се односе на информације које су означене као тајни податак;
- измене које се односе на другостепени поступак пред повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (даље: Повереник);
- измене у погледу прекршајне политике и покретања прекршајног поступка.

I. Објављивање информација од стране органа власти на њиховим веб-презентацијама

Изменама Закона предвиђено је да су сви органи јавне власти дужни да на својим веб-сајтовима објављују и тиме јавности учине доступним информације о свом раду. Влада Републике Србије, као предлагач Измена Закона, жели да увођењем наведене одредбе, односно проактивним деловањем органа власти, који ће јавно објављивати информације из свог делокруга послова, утиче на смањивање броја поднетих захтева органима власти.

II. Проширивање круга лица која се сматрају органом јавне власти

Изменама Закона је с једне стране извршено прецизирање појма органа јавне власти из члана 3. Закона, док је с друге стране проширен круг лица којима се утврђује тај статус.

ни налог лицу одговорном за то непоступање у виду новчане казне у фиксном износу од 30.000,00 динара.

Такође, Поверенику се даје овлашћење за подношење захтева за покретање прекршајних поступака када у жалбеним поступцима оцени да је учињен прекршај предвиђен Законом. Поред тога, уведена је и одредба која предвиђа да тражилац информација не може да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка против органа власти пре окончања поступка по жалби пред Повереником, односно пре окончања управног спора ако жалба Поверенику није допуштена. У том случају тражилац информације је дужан да се претходно обрати Поверенику захтевом да Повереник поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно управној инспекцији, ако је вођен управни спор. Ако Повереник, односно управна инспекција у року од осам дана не одговори тражиоцу информације на горепоменути захтев или му одговори да нема основа за подношење захтева за покретање прекршајног поступка, тражилац информације је овлашћен да сам поднесе захтев за покретање прекршајног поступка.

Изменама Закона дефинише се и то да, ако Повереник, односно управна инспекција поднесе захтев за покретање прекршајног поступка на захтев тражиоца информације или на сопствену иницијативу, дужан је да о евентуалном одустајању од тог захтева обавести тражиоца информације у року од осам дана од дана одустајања од захтева, да би тражилац информације могао да настави поступак.

ИНГ-ПРО веб-серијал:

ПРЕГЛЕД СУДСКЕ ПРАКСЕ

Како би вам уштедела време и омогућила да се што једноставније упознате са изабраним одлукама које се налазе у издању Прописи.нет, Компанија „Инг-Про" од марта 2021. године покренула је **посебан веб-серијал под називом „Преглед судске праксе"**.

У временском трајању до једног школског часа **наш сарадник и аутор Никола Пантелић, заменик јавног тужиоца у Трећем основном јавном тужилаштву** у Београду, заједно са гостима из правосуђа и адвокатуре, презентује најзанимљивије делове објављених судских одлука виших судских инстанци.

Преглед свих епизода веб-серијала „Преглед судске праксе" прилагодили смо слободном времену гледалаца (претплатника), тако да га могу погледати било када и у било које време које им одговара, а све путем издања Прописи.нет.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Измене Закона о привредним друштвима по питању правних послова или радњи у вези са којима постоји лични интерес

У овом, али и у следећим бројевима тема ће бити најважније новине у Закону о привредним друштвима, с тим што је у овој прилици акценат стављен на измене које се односе на одобравање радњи и послова у вези са којима постоји лични интерес.

Владимир Саичић,
дипл. правник

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима[1]. Те измене су донете јер је пропис на који се односе од нарочитог значаја за стварање повољног пословног окружења за развој привреде Републике Србије и пословање привредних субјеката на територији Републике Србије. Прокламовани циљеви поменутих измена су унапређење заштите права мањинских чланова друштва у складу са мерама из Акционог плана Програма за унапређење позиције Републике Србије на ранг листи Светске банке о условима пословања – *Doing Business* за период 2020–2023. године, затим прецизирање одредби Закона које се односе на закључивање послова и радњи у којима постоји лични интерес, као и увођење обавезе за друштво да акционару учини доступним податке о износу и структури накнаде и стимулације директора, односно извршног директора и члана надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно, али и у погледу органа надлежног за доношење одлуке о издавању акција до износа одобреног капитала. Поред тога, у образложењу предлагача наведено је да се Република Србија обавезала да ће у свој правни систем преузети правне тековине Европске уније из области корпоративног права са којима домаћи прописи из те области до сада нису били усаглашени, тако да се Законом о изменама и допунама Закона о привредним друштвима врши усклађивање са одредбама Директиве (ЕУ) 2017/828 Европског парламента и Савета од 17. маја 2017. године о измени Директиве 2007/36/ЕЗ у погледу подстицања дугорочног ангажовања акционара.

Датим законским изменама, поред наведеног, исправљени су постојећи недостаци у законском тексту и прецизирани су и допуњени чланови закона који су до сада изазивали недоумице у пракси. У Закону о изменама и допунама Закона о привредним друштвима велика пажња посвећена је питању одобрења правног посла или радње у случају постојања личног интереса, о чему ће бити речи у овом тексту. Наиме, Закон о привредним друштвима дефинише која лица имају посебне дужности према друштву, па ту сврстава ортаке и комплементаре, чланове д. о. о. са значајним учешћем у капиталу и његове контролне чланове, акционаре са значајним учешћем у капиталу а. д. и контролне акционаре, директоре, чланове надзорног одбора, заступнике и прокуристе, као и ликвидационог управника. Закон о привредним друштвима предвиђа посебне дужности тих и са њима повезаних лица, а посебно прописује дужност пријављивања послова и радњи у којима постоји лични интерес.

постојања личног интереса многе нејасноће нису отклоњене тим изменама. На пример, осим тужбе због повреде правила о одобравању послова у којима постоји лични интерес, **Закон прописује и тужбу због повреде дужности избегавања личног интереса**. То су сродна питања јер у случају постојања личног интереса и повреде дужности одобравања, у великом броју случајева, ако не и редовно, долази и до повреде дужности избегавања личног интереса**. Међутим, у погледу те друге тужбе (повреда дужности избегавања личног интереса) Закон, осим могућности накнаде штете за привредно друштво, предвиђа још једну могућност – пренос на друштво користи коју је тужено лице, односно са њим повезано лице остварило као последицу те повреде дужности. Пренос користи није ближе дефинисан, па није јасно како је законодавац замислио да се тај пренос одвија у пракси**.

У замишљеној ситуацији два члана привредног друштва замишљеног пословног имена „Јабука д. о. о.", које се бави трговином воћа, Марко и Јанко, ступила су у контакт преко друштва чији су власници са добављачем који воће продаје по повољним ценама, значајно испод осталих добављача. Шта уколико у тој ситуацији Марко одлучи да оснује посебно привредно друштво, нпр. „Крушка д. о. о.", и искористи познанство са поменутим добављачем како би преко „Крушка д. о. о." остваривао профит, док „Јабука д. о. о." не би остварило повољности сарадње за коју је постојала могућност? „Јабука д. о. о." могло би да тужи Марка због повреде дужности избегавања личног интереса и да потражује накнаду штете и пренос користи коју је Марко остварио сарађујући са повољним добављачем. У тој ситуацији јавља се низ питања на која Закон није одговорио, а ни последњим изменама није се осврнуо на тај део. Шта у хипотетичком примеру представља штету, а шта пренос користи и како та два појма раздвојити, посебно имајући у виду да Закон о облигационим односима штету дефинише као обичну штету (умањење нечије имовине) и измаклу корист (спречавање њеног повећања)? Дакле, измакла корист већ је обухваћена законском дефиницијом штете, па није јасно зашто је законодавац то издвајао, тако да је, поред накнаде штете, као законску последицу предвидео и пренос користи. Друго, уколико спор између друштва и члана који је у сукобу интереса потраје, како вредновати корист која је годинама стицана од самосталног пословања, која може да буде енормна? Да ли је члан друштва у обавези да оно на чему је годинама радио врати друштву?

Та и друга питања Закон о привредним друштвима не прецизира. Релативно честе и обимне измене поменутог закона, по мишљењу аутора овог текста, требало би да буду замењене значајно ређим а свеобухватнијим изменама, које би у много већој мери уважавале проблеме који се јављају приликом примене, али и недоумице у пракси.

Ендноте

[1] Закон је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 109/2021 од 19. 11. 2021. године, а ступио је на снагу 27. 11. 2021, осим одредаба чл. 514а–514м, чл. 577а–577ш и чл. 580а–580ч Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС" бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19), које се примењују од 1. 1. 2025. године, затим одредаба члана 1, члана 3. став 9, члана 15. став 3, члана 16. ст. 7. и 8, чл. 43. и 44. овог закона, које се примењују од 1. 6. 2022. године, као и одредаба члана 4. овог закона, које се примењују по истеку рока од 18 месеци од дана ступања на снагу закона, и одредаба члана 40, одредаба члана 50. став 2. у делу којим се додају т. 13)–15) и одредаба члана 51. овог закона, које се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Ништавост правних послова у судској пракси

У овом тексту разматране су ништавост и њене правне последице, све у светлу новије праксе грађанских судова. У том смислу ваља нагласити да, када се сагледају ситуације и разлози ништавости, може да се закључи да је разноликост чињеничног стања, проузрокована развојем различитих животних околности, довела до потребе уједначавања судске праксе и у датој области.

Драгана Марчетић,
судија Вишег суда у Београду

Весна Филиповић,
судија Апелационог суда у Београду

Увод

Заштита грађанских права, прописана чланом 1. Закона о парничном поступку, у највећем броју случајева за предмет има захтев за исплату новца по основу накнаде штете, а затим и по основу дуга, односно неоснованог богаћења. Следећа врста спора по значају, када је реч о количини предмета у парници, тиче се захтева за утврђење ништавости правних послова закључиваних између физичких и правних лица у правном промету.

Разлози ништавости неког правног посла доводе до тога да се тај правни посао сматра неважећим у целини или делимично. Општи разлози ништавости дати су у Закону о облигационим односима (ЗОО), али постоје и посебни разлози ништавости, пописани посебним законима, као што су Закон наслеђивању (ЗОН), о којима ће бити речи на крају, као и у другом делу овог текста. Такође, осим правних последица ништавости, као логично питање поставља се и могућност конвалидације и конверзије ништавих уговора. Оно је посебно значајно када се има у виду најновији Закон о промету непокретности.

Закон о облигационим односима – опште одредбе о ништавости

У Закону о облигационим односима у одсеку 6, који носи наслов „Неважност уговора", у глави првој под насловом „Ништави уговори" наведена је дефиниција ништавог уговора, по којој је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго (члан 103. ЗОО). Овде треба нагласити да се, с обзиром на то да се у поменутом делу Закона о облигационим односима ради заправо о општем делу грађанског права, одредбе о ништавости уговора односе и примењују и на друге правне послове грађанског права.

Ако је закључење одређеног уговора забрањено само једној страни, уговор ће остати на снази ако у закону није што друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сноси одговарајуће последице. Последице ништавости су такве да је свака уговорна страна дужна да врати другој све оно што је примила по основу уговора, а ако то није могуће или ако се природа оног што је испуњено противи враћању, треба да се да одговарајућа накнада у новцу, према ценама у време доношења судске одлуке, уколико закон што друго не одређује. Међутим, ако је уговор ништав због тога што је по својој садр-

жбеној дужности и на њу може да се позове свако заинтересовано лице, као и да се право на истицање ништавости не гаси. Треба нагласити да ЗОН прописује да се тиме не дира у правила о одржају, стицању од невласника и застарелости потраживања. Ништаво завештање сматра се завештањем које никада није ни било сачињено.

Ништавост одредби завештања

Судска пракса је стала на становиште да нису ништаве одредбе завештања којима завешталац наследнику или испорукопримцу забрањује отуђење ствари или права којим је тестаментом располагано, ако је завешталац својим каснијим располагањима такве одредбе фактички опозвао. О томе говори следећа одлука.

Судска пракса:

Приликом доношења своје одлуке првостепени суд је имао у виду да је чланом 159. став 2. ЗОН-а ништавост предвиђена за сваку одредбу тестамента којом завешталац наследнику или испорукопримцу забрањује отуђење ствари или права којим је тестаментом располагано, али имајући у виду да је након сачињавања тестамента дана … године завешталац уговором о поклону … у корист тужиље АА располагао к. п. бр. … , земљиште под зградом површине 37 м^2, земљиштем уз зграду површине 5 ари и воћњаком IV класе површине 16,46 ари на месту званом „село", све уписано у лист непокретности … КО … , на које непокретности се тестаментална забрана односила, првостепени суд је оценио да, сходно члану 178. у вези са чланом 176. став 1. ЗОН-а, наведено накнадно доброчино располагање има дејство делимичног опозива тестамента, чиме је ван снаге стављена та ништава завештајна одредба.

Условљавање тестаменталних наследника одређеним забранама сходно члану 159. став 2. ЗОН-а за последицу има ништавост такве одредбе завештања. Међутим, у конкретном случају непокретном имовином на коју се односила забрана садржана у тачки 3) тестамента завешталац је накнадно располагао уговором о поклону закљученим са поклонопримцем – тужиљом АА, сагласно чему је, сходно члану 176. став 1. у вези са чланом 178. ЗОН-а, та тестаментална одредба опозвана и као таква је без утицаја на пуноважност тестамента као целине.

(Пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4761/20 од 25. 8. 2020. године)

Због обимности и значаја теме овај текст је морао да буде подељен на два дела. Други део текста биће објављен у фебруарском броју.

Електронски часопис
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК" представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 1.200 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Реч адвоката: Одбијање предузимања службене радње од стране јавног бележника

Када јавни бележници могу да одбију солемнизацију уговора о промету непокретности, а у којим би случајевима морали да се повинују аутономији воље странака, као једном од темељних начела облигационог права, тема је овог текста.

Миодраг Васић,
адвокат из Београда

Уводне напомене

Закон о јавном бележништву („Сл. гласник РС” бр. 31/2011, 85/2012, 19/2013, 55/2014 – други закон, 93/2014 – други закон, 121/2014, 6/2015 и 106/2015) унео је без икакве сумње значајну новину у правни систем Републике Србије. Доношење тог закона било је праћено активним настојањем власти да растерети судове великог броја предмета, побољша ажурност и обезбеди неопходну правну сигурност у наведеном делу ванпарничне материје. Супротно томе, један део опште и стручне јавности (правни факултети, адвокатура и грађани) сматрао је да ће јавни бележници предложеним законом добити значајна овлашћења, од којих су нека веома упитна са становишта уставности, законитости и, у одређеној мери, стања наших друштвених односа, као последице претходне комунистичке власти, културног наслеђа и историјата домаће правне науке и судске праксе. Изгледало је да су власт, с једне, и адвокатура, с друге стране, делимично помирили супротстављене интересе и ставове, али је примена Закона о јавном бележништву у пракси отворила бројне дилеме. Солемнизација уговора о промету непокретности, као једна од тих дилема, овде је предмет разматрања.

Јавни бележник по правилу прихвата сагласност воља уговорних страна у уговору о промету непокретности

Одредбом члана 2. став 4. Закона о јавном бележништву предвиђено је да је јавни бележник стручњак из области права, именован од стране министра надлежног за правосуђе, који на основу јавних овлашћења **ПРИХВАТА од странака изјаве воље**, даје им потребну писмену форму и о томе издаје исправе које имају карактер јавних исправа. Према члану 6. поменутог закона јавнобележничке исправе су, између осталог, и **нејавне исправе које су потврдили јавни бележници** (јавнобележничка солемнизација). Најзад, чланом 93. став 2. тачка 2) истог закона прописано је да се у облику јавнобележничке потврђене (солемнизоване) исправе закључују, поред осталих, и уговори о промету непокретности.

Језичким, логичким и систематским тумачењем наведених одредаба долази се до закључка да јавни бележници не учествују у састављању уговора о промету непокретности. Штавише, забрањено им је да у томе учествују. Те уговоре састављају уговорне стране саме или њихови пуномоћници, по правилу из реда адвоката. Међутим, суштина наведеног правног посла, као и сваког другог, огледа се у томе што исти представља сагласност воља уговорних страна сходно члану 26. Закона о облигационим односима. Тиме се у бити потврђује **аутономија воље** као једно

бележништву – од члана 1. закључно са чланом 13. Он од странака само прихвата изјаве воље и даје им потребну писмену форму, старајући се да при сачињавању и издавању јавнобележничких исправа буду испуњени битни услови форме и законитости, прописани наведеним законом. Сигурност правног посла на којој јавни бележници инсистирају у пракси исцрпљује се једино доследном применом члана 7. Закона о јавном бележништву, а не утврђивањем појединих чињеница применом начела официјелности, које нити је законом предвиђено нити у овом делу одговара природи делатности јавних бележника и њиховом положају у правном систему Републике Србије.

Најзад, одредбом члана 2. став 1. Закона о јавном бележништву предвиђено је да је јавно бележништво служба од јавног поверења, ма шта то у правној теорији или пракси значило. Осим тога, јавни бележник је, према члану 9. став 1. наведеног закона, дужан да обавља своју делатност у складу са прописима и начелом савесности и поштења, што се ваљда подразумева. Да ли ће грађани имати поверења у рад јавних бележника, није ствар прокламација и пуких прописа, већ начина на који они свакодневно спроводе поверена овлашћења. При том нарочито треба имати у виду и то да се правна сигурност, на коју се држава толико позивала приликом доношења Закона о јавном бележништву, уопште не помиње у његовим основним одредбама.

Значајно је и то да Закон о јавном бележништву приликом солемнизације нејавних исправа не предвиђа сходну примену одредаба о сачињавању јавнобележничких записника, односно утврђивању одређених чињеница у вези са којима се састављају јавнобележнички записници, па самим тим ни значајна овлашћења јавних бележника у тим поступцима (нпр. утврђивање садржине исправа, саслушање сведока, по потреби тражење налаза и мишљење вештака). **Зато се правна сигурност на којој јавни бележници инсистирају ОСТВАРУЈЕ ЊИХОВИМ ПОСТУПАЊЕМ ИСКЉУЧИВО У СКЛАДУ СА ЧЛАНОВИМА 93–93ђ ЗАКОНА О ЈАВНОМ БЕЛЕЖНИШТВУ. Да ли је то довољно или не, друго је питање. Оно што сигурно није добро је то да се приликом примене поменутог закона јавни бележници од тумача норме изврgну у њеног творца. Тада и најбоља намера, чији је циљ правна сигурност, прелази у волунтаризам, као негацију наведене демократске тековине**.

Застарелост потраживања законске затезне камате

На питања у ком тренутку законска затезна камата доспева на наплату, какав је њен однос са главним потраживањем и његовом наплатом и у ком року камата може да се потражује настојали смо да понудимо одговоре у наставку.

Александар Петковић,
дипл. правник

1 Увод

Законска затезна камата представља камату коју дужник новчане обавезе дугује повериоцу у случају када своју обавезу према њему није измирио у предвиђеном року. О правној природи законске затезне камате доста се расправљало у теорији, а разматрани су и многи практични проблеми, нарочито по питању њеног обрачуна и наплате. Често се у теорији истичу три основне функције затезне камате:

1) ***казнена*** (казна за дужника због његове доцње);

У случајевима када за главно потраживање важе петогодишњи или десетогодишњи рокови застарелости, ситуација је другачија. Тада ће поверилац морати да поднесе тужбу суду ради наплате главног потраживања у року од три године од првог дана задоцњења, уколико жели да наплати и сву припадајућу затезну камату уназад од дана задоцњења, па до исплате. Уколико то не учини, застарелост потраживања камате цени се одвојено од застарелости главног потраживања.[6]

4.3 Када је камата предмет посебног утужења

Начелно нема разлике по питању обрачуна камате између случаја када је дужник истакао приговор застарелости (у целини или делимично) за износ камате која је предмет посебног утужења и случаја када се камата тужбом тражи заједно са главницом. И у другом случају поверилац ће имати право на наплату само оног дела камате чији се износ добија сабирањем новчаних износа за све дане задоцњења који су у оквиру трогодишњег рока застарелости, рачунајући до крајњег датума када је тужба поднета, чиме је наступио прекид застарелости (члан 388. ЗОО). С тим у вези овде треба посебно обратити пажњу на чињеницу да је камата престала да тече у моменту престанка главног потраживања (уз претпоставку да је исто престало пре подношења тужбе за наплату камате), тако да повериоцу не може да се призна камата за период од престанка главног потраживања до подношења тужбе суду.

Протеком рока од пет година од дана задоцњења са исплатом главног потраживања, уколико дужник није плаћао камате, наступа застарелост самог права да се потражује законска затезна камата по члану 373. ЗОО, тако да поверилац по истеку поменутог рока може да потражује само главницу (уз услов да му главно потраживање није застарело).

На крају, потребно је додати и то да је чланом 369. ЗОО прописано да, кад застари главно потраживање, застарела су и споредна потраживања, као што су потраживања камата, плодова, трошкова и уговорне казне, што је већ у овом тексту истакнуто. Наступање застарелости главног потраживања протеже се и на право повериоца на наплату законске затезне камате, и то без обзира на рок из члана 372. став 1. ЗОО, што значи да и у случају када закон прописује краћи рок застарелости за главно потраживање од рока који је прописан за потраживање камате (а то су једногодишњи рокови из члана 378. ЗОО), поверилац након наступања застарелости главног потраживања губи и право да потражује затезну камату, као акцесорно право, које се гаси заједно са главним потраживањем из ког је настало.

Ендноте

[1] Закон о облигационим односима ступио је на снагу 1. 10. 1978. године и уз одређене измене и допуне у свом основном тексту важи и данас. Он је усвојен као савезни закон (закон федералне државе) у складу са тадажњим уставним надлежностима савезне државе.

[2] Станковић–Водинелић: „Увод у грађанско право", 5. неизмењено изд. – Београд, ИП „Номос", Краљево 2016. године, стр. 209.

[3] Овде треба напоменути да су за поједина потраживања рокови застарелости уређени посебним законом. Тако, на пример, Закон о раду („Сл. гласник РС" бр. 24/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС и 113/2017) у члану 196. прописује да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. По свему судећи ту је у питању застарни, а не преклузивни рок.

[4] „Почетак тока застарелости тог новчаног потраживања не може се доводити у везу са почетком тока рока застарелости главног потраживања, него је то први дан након исплате, јер је то дан када се у апсолутном износу могло обрачунати доспело потраживање по основу камата које су текле до исплате, те самим тим то и јесте дан када је поверилац имао право да захтева испуњење тако утужене обавезе, у смислу члана 361 став. 1 Закона о облигационим односима" (Пресуда Привредног апелационог суда Пж. 3010/2020 од 15. 4. 2021).

[5] Постоје и случајеви када су судови по наведеном питању заузимали исправан став (нпр. Пресуда Вишег трговинског суда Пж. 4197/2004 од 13. 9. 2004).

[6] То, наравно, под условом да дужник истакне приговор застарелости камате одвојено од главног потраживања, јер суд о застарелости не води рачуна по службеној дужности (члан 360. став 3. ЗОО).

Одговор судске и јавнотужилачке праксе на неке недоумице у вези са кривичним делом пореске утаје

Након систематизације према законским обележјима кривичног дела пореска утаја из члана 225. Кривичног законика (даље: КЗ), доказивања тог дела у кривичном поступку и других релевантних питања, уз кратка појашњења, следи приказ одређених судских и јавнотужилачких ставова.

Иван Дузлевски,
заменик јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције

У савременој криминалистичкој методици која изучава начине и средства сузбијања одређених врста кривичних дела на основу њихових специфичности, посебно место заузимају економска кривична дела. На то утиче више фактора. Пре свих, то су софистицираност начина и средстава извршења, њихова учесталост, друштвена опасност коју у себи носе и комплексност откривања и процесуирања. На замишљеној скали економских кривичних дела у самом врху била би кривична дела пореске утаје или, правилније, пореска кривична дела, као шири појам.

Да се чињенице из праксе не слажу са теоријом, најбоље показује однос нашег друштва према наведеном проблему. Сасвим иронично, док нам медији свакодневно „сипају" у лице вести о суровој стварности – мафијашким ликвидацијама и бруталном насиљу (породично, навијачко, вршњачко), ко још има времена да се бави заштитом привреде и фискалног система. Ако и има, говоримо о крајње скромним људским и материјалним ресурсима. Ни наш законодавац нити судска пракса немају одговарајући одговор на одливање новца (или прецизније неуливање) у државни буџет. Прописи се често мењају у корист учинилаца пореских утаја (нпр. подизањем услова, када утаја пореза више није прекршај, него кривично дело), а ни допринос судске праксе у тој области није завидан.

Својство одговорног лица

Наш кривични закон није предвидео да кривично дело пореске утаје може да учини само лице са неким посебним својством, већ било које лице. Ипак, оценом релевантних прописа из области привреде и пореза види се да је то пре свега порески обвезник (порески дужник који је по закону дужан да плати порез). У пракси је то и шири круг лица: законски заступници, оснивачи и власници привредних друштава (уписани као такви у АПР), пословође предузетника, порески пуномоћници, књиговође итд. Требало би имати у виду и проширено значење појма одговорног лица, које обухвата и лице којем је фактички поверено обављање послова управљања, надзора или других послова из делатности правног лица (чл. 112. т. 5) КЗ-а).

У сваком појединачном случају, у зависности од пореског облика, неопходно је утврдити да ли је окривљени био одговорно лице у пореском обвезнику у време извршења кривичног дела или је услед статусних промена или других околности пореска обавеза прешла на друго лице. Практично, то се пре свега чини увидом у јавне регистре Агенције за привредне регистре, затим у податке о овлашћеним лицима за тог субјекта у пословним банкама у којима има отворене рачуне, преко којих обавља промет, као и увидом у књиговодствену или другу расположиву документацију итд. (код лица која су фактички обављала послове одговорних лица могуће је и исказима сведока и материјалним доказима, нпр. потписом на неком рачуну).

у конкретном случају, након спроведеног доказног поступка, несумњиво доказано да окривљени Ш. О. није извршио кривично дело пореске утаје из члана 229. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика, на начин како му се ставља на терет оптужбом … . У прилог закључку суда, где наведеног промета није било, говори и чињеница утврђена из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, који је на основу извршеног увида у аналитичке картице предузећа С утврдио је да није било никаквог плаћања од стране тог предузећа предузећима чије су фактуре са исказаним ПДВ-ом у предузећу С прокњижене, као и то да су уз спорне фактуре приложене отпремнице које нису формално исправне, јер не садрже одговарајуће податке о томе ко је извршио превоз робе и где је роба истоварена" (*Пресуда Апелационог суда у Београду КЖ1 1441/16 од 17. 1. 2017*).

Доказивање кривичног дела – значај економског вештачења за утврђивање одлучних чињеница

Осуђујућа пресуда не може искључиво да се заснива на доказима који су у суду презентовани од стране државног органа који је и подносилац кривичне пријаве, особито када окривљени оспорава такво чињенично-правно стање, због чега је по правилу неопходно да се у кривичним поступцима због кривичног дела пореска утаја изведе доказ економско-финансијског вештачења. То се јасно види и из убедљиве аргументације једне судске пресуде:

„Имајући у виду да се у конкретном случају одбрана оптуженог у погледу одлучних чињеница у овој кривичноправној ствари дијаметрално разликује у односу на писане доказе, на којима се и заснива осуђујућа пресуда, било је неопходно одбрану оптуженог проверити извођењем допунских доказа, и то ангажовањем стручног лица одговарајуће струке, које би стручним знањем и изношењем стручног мишљења помогло суду у погледу поузданог утврђења одлучне чињенице, које се односи на обавезу плаћања пореза оптуженог у конкретном случају а како се то основано и указује у жалби браниоца оптуженог" (*Пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 628/16 од 8. 11. 2016*).

Околности које утичу на одмеравање казне приликом пореске утаје

Као и у погледу других кривичних дела, широк је круг околности које могу да утичу на одмеравање казне: број инкриминисаних радњи, степен кривице, период противзаконитог чињења (нечињења), последице дела итд. Занимљив је пример одлуке суда у којој се висина утајеног пореза узима као отежавајућа околност, иако је то и квалификаторна околност наведеног дела:

„Уколико износ утајеног пореза знатно превазилази меру која је потребна за постојање овог облика кривичног дела, то се има ценити као отежавајућа околност. Имајући у виду да је за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези са ставом 1. КЗ-а, за које је окривљени А. А. оглашен кривим побијаним пресудама, прописана казна затвора од две до десет година и новчана казна, као и да је за постојање тог облика кривичног дела прописано да износ обавезе чије се плаћање избегава треба да пређе износ од 7.500.000,00 динара, а да је окривљени оглашен кривим због избегавања плаћања обавезе у износу од 8.619.586,00 динара, што значи да **износ пореза који је окривљени избегао да плати знатно превазилази меру која је потребна за постојање тог облика кривичног дела**, побијаним пресудама није повређен члан 54. став 3. КЗ-а када је, као отежавајућа околност на страни окривљеног, цењен број закључених уговора, као и висина избегнутог плаћања пореза, па се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног неосновано указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП" (*Пресуда Врховног касационог суда КЗЗ 383/2021 од 15. 4. 2021*).

Рок за издавање решења – примена члана 145. Закона о општем управном поступку

Издавање решења представља једну од најважнијих радњи у управном поступку. То је она преломна тачка у којој надлежни орган мериторно одлучује о управној ствари, доноси одлуку о неком праву, обавези или правном интересу странке, након што је претходно спровео поступак и утврдио чињенице од значаја за доношење те одлуке (релевантне чињенице). У овом чланку акценат ће бити на издавању првостепених решења, а иако постоји и издавање другостепених решења, односно решења по жалби, то овде неће бити тема.

Саша Кулић,
дипл. правник

Према одредби из члана 145. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење – даље: ЗУП) издавање решења подразумева доношење и обавештавање странке о донетом решењу. Дакле, издавање решења заправо је двоактна радња у управном поступку и обухвата доношење решења и обавештавање странке о донетом решењу. Таква конструкција, према којој постоје две радње, сједињене у појму издавања решења, у пракси може да доведе до извесних проблема. Наиме, између доношења решења и обавештавања странке о донетом решењу нужно ће протећи одређени период времена. Што је тај период дужи, већи су изгледи да се у међувремену догоди нешто што може да осујети заокруживање спроведеног управног поступка завршном радном – издавањем решења. Из законске формулације произлази да је неопходно кумулативно предузимање обе радње – доношење решења и обавештавање странке о донетом решењу – да би се сматрало да је решење издато. Стога, уколико би, на пример, решење било донето, а странка не би била обавештена о томе, оно не би могло да се сматра издатим. И обрнуто: све док странка не буде обавештена, решење није издато, па макар и било донето.

Услед двоактне природе издавања решења и протека времена између те две радње намеће се питање од ког тренутка решење обавезује орган, које је било актуелно и у ранијим законима о општем управном поступку, када није ни коришћен термин „издавање решења”, већ само „доношење решења”. Теорија је у то време углавном била на становишту да решење обавезује орган од тренутка када донето решење буде експедовано из зграде органа (тзв. теорија отпослања). Могуће је да је управо то и мотивисало чланове Радне групе за израду ЗУП да уведу концепт издавања решења са двоактном правном природом. То би онда значило да би могло да се брани становиште да донето решење обавезује орган од тренутка када странка буде обавештена о донетом решењу. Но, намера није да се овде анализира наведено питање јер би тако нешто превазишло оквире теме, задате насловом.

Ставом 2. члана 145. ЗУП-а прецизирано је да, кад је поступак покренут по захтеву странке или по службеној дужности, а у интересу странке, и када се о управној ствари одлучује у поступку непосредног одлучивања, орган је дужан да изда решење најкасније у року од тридесет дана од покретања поступка. Дакле, уколико се у конкретном случају

број странака (Пореска управа, на пример) и да би доношење акта о покретању поступка такође захтевало толики број донетих аката о покретању поступка. Слична је ситуација са већ поменутим накнадама за одводњавање (око 1,3 милиона годишње). Као правило може се узети да у свим оним ситуацијама када се поступак покреће по службеној дужности, на основу података којима располаже орган који доноси решење или орган који му по службеној дужности доставља податке, па се одлучује по правилима непосредног одлучивања (члан 104. ЗУП-а), нема потребе за доношењем акта о покретању поступка. Такође, акт о покретању поступка не доноси се ако орган доноси усмено решење (члан 90. став 3. ЗУП-а).

Резимирајући претходно изнету анализу законских одредби о року за издавање првостепених решења у управном поступку, може да се закључи да новине, уведене новим ЗУП-ом, могу да изазову дилеме у пракси. Поједине одредбе остављају превише простора за тумачење у погледу поступања службених лица која воде управне поступке, а има и оних које се заправо и не примењују, па се поставља питање њихове оправданости и целисходности.

ИНГ-ПРО вебинари у децембру

НАЈВАЖНИЈЕ НОВИНЕ У ЗАКОНУ О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

8. 12. 2021. године

Учесници ће бити упознати са најважнијим новинама, уз посебан осврт на одредбе које се односе на: седиште друштва, увођење обавезе за привредна друштва да се региструју као корисници електронске управе, одобравање послова и радњи у вези са којима постоји лични интерес, специфичности продаје стечајног дужника, прецизирање услова за брисање предузетника, новине у уговору о приступању новог члана друштву, правне последице поништаја уговора о преносу удела, измене рока за подношење тужбе за поништај одлуке скупштине друштва и поступак принудне ликвидације.

Предавач: Јелена Чукић, мастер пословног права, специјалиста корпоративног управљања.

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ – ИНТЕРНО УРЕЂИВАЊЕ И СМЕРНИЦЕ У ПОСТУПАЊУ У СЛУЧАЈУ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЛИЦА И ПОВРЕДЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

13. 12. 2021. године

На вебинару ће бити детаљно објашњено како треба поступити по захтеву лица чији се подаци обрађују, а како у случају повреде безбедности личних података.

Предавач: Петар Мијатовић, адвокат из Београда

Линкови за премијерни приказ вебинара биће доступни на Инфо-панелу у оквиру издања Прописи.нет, а репризне приказе вебинара могуће је погледати у издању Прописи.нет, у делу под називом „Коментари", у групи „ИНГ-ПРО вебинари".

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Положај особа са инвалидитетом у Србији и стицање статуса инвалидности

Пажња је у овом тексту посвећена могућности радног ангажовања и укључивања у друштвени живот особа са инвалидитетом и детаљно је објашњен поступак процене радне способности, уз пример оболелих од запаљенских болести црева који, услед неусклађености правног и фактичког стања, не могу да остваре основна права, при чему би им стицање статуса особа са инвалидитетом било од велике користи.

Др Душан Рајаковић,
спец. менаџмента здравствених установа

Инвалидност и људска права

Ако се пође од Повеље Уједињених нација и Декларације о људским правима, може се сагласити да сваком појединцу припадају одређена права и слободе, без дискриминације било које врсте. Једнака и неотуђива права свих чланова људске заједнице признају се као темељ слободе, правде и мира у свету. Нередко су, међутим, поједине групе изоловане и ограничене у коришћењу истих. Сложићемо се да су особе са инвалидитетом једна од њих. Зато је неопходно потврдити универзалност, недељивост, међузависност и међусобну повезаност свих људских права и основних слобода, као и потребу да се особама са инвалидитетом гарантује пуно уживање тих права и слобода, без дискриминације.

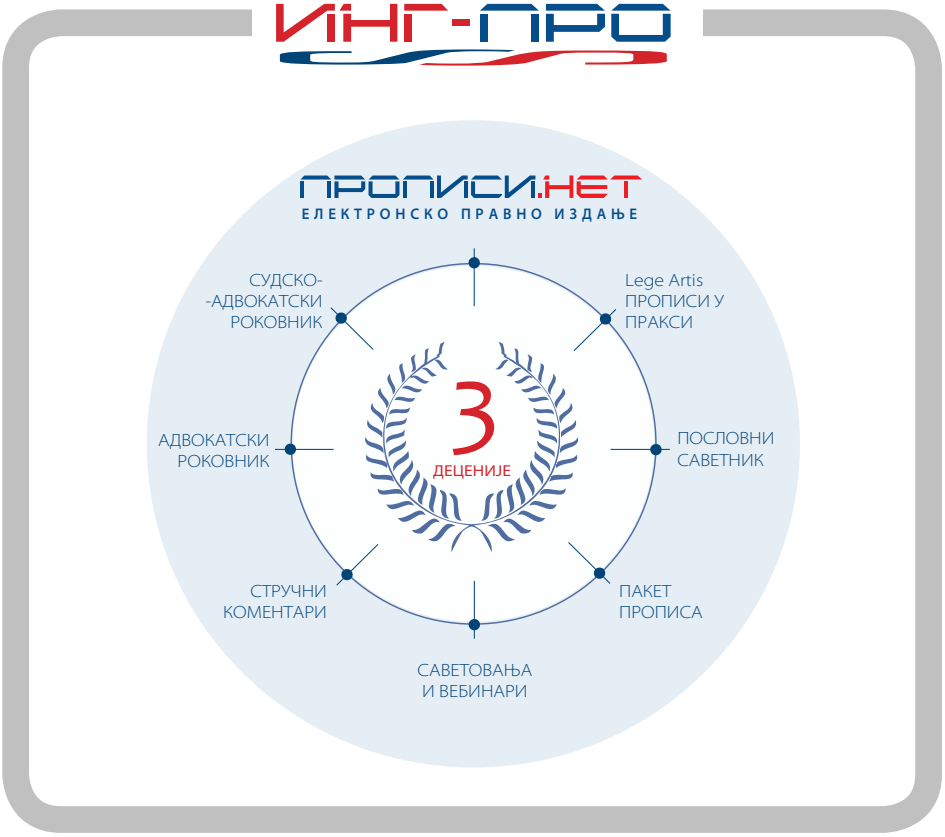
Инвалидитет представља концепт који се развија и произлази из интеракције лица са оштећењима и баријерама у понашању и окружења, којима се онемогућава њихово пуно и делотворно учешће у друштву, равноправно са другима. Овим текстом желимо да нагласимо важност укључивања проблема инвалидитета у релевантне стратегије одрживог развоја, као њиховог саставног дела. Уважавајући потребу за унапређењем и заштитом људских права свих особа са инвалидитетом, укључујући оне којима је потребна интензивнија подршка, изражавамо забринутост због тога што, упркос разним инструментима и подухватима, особе са инвалидитетом и даље наилазе на препреке при учешћу у друштву као равноправни чланови, али и на кршење њихових људских права у свим деловима света. Проблеми са којима се особе са инвалидитетом сусрећу, распрострањени стереотипи и предрасуде, као и социјални и економски положај у ком се налазе, чине их у великој мери угроженом и маргинализованом групом. Заштита особа са инвалидитетом један је од најосетљивијих елемената друштвено-развојне, економске и социјалне политике друштва, а однос према угроженим и маргинализованим групама и њихово ефективно друштвено укључивање показују достигнути ниво свести и напретка самог друштва.

Стање у Србији

У Републици Србији већ дуги низ година спроводи се процес опсежних реформи у свим областима друштвеног живота, уз истовремено усклађивање националног законодавства са стандардима Европске уније. Тако су и у области унапређења положаја особа са инвалидитетом, у најширем смислу, до сада извршени значајни помаци, али имајући у виду да бројни ризици социјалне ис-

Завршна разматрања

Уважавајући драгоцене постојеће, али и потенцијалне доприносе особа са инвалидитетом свеукупној добробити и разноликости њихових заједница, остварење пуног уживања људских права и основних слобода и пуно учешће особа са инвалидитетом довешће до јачања њиховог осећања припадности и до значајног напретка хуманог, друштвеног и економског развоја друштва и искорењивања сиромаштва. Треба бити свестан и значаја који за особе са инвалидитетом има њихова самосталност и независност, уз слободу сопственог избора, имајући у виду да особе са инвалидитетом треба да имају прилику да активно учествују у процесима одлучивања о политикама и програмима, укључујући и оне који их се непосредно тичу. Постоји забринутост због тешких услова с којима се суочавају особе са инвалидитетом, које су изложене вишеструким и погоршаним облицима дискриминације по основу расе, боје коже, пола, језика, вероисповести, политичког или другог убеђења, националног, етничког, аутохтоног или социјалног порекла, имовинског стања, рођења, животног доба или другог статуса. Нажалост, посредством средстава јавног информисања сведоци смо учесталих случајева већег ризика да жене и девојке са инвалидитетом, као и деца, како у породици тако и изван ње, буду изложене насиљу, повреди или злостављању, занемаривању или немарном опхођењу, лошем поступању или експлоатацији. Истичемо чињеницу да већина особа са инвалидитетом живи у неадекватним условима, што намеће хитну потребу решавања негативног утицаја сиромаштва на особе са инвалидитетом, посебно за време оружаних сукоба и ратних дејстава. Сваки појединац, који има обавезе према другим појединцима и према заједници којој припада, дужан је да се бори за унапређење и поштовање људских права. Предузимање наведених мера значајно би допринело побољшању друштвено неповољног положаја особа са инвалидитетом и унапредило њихово учешће у цивилним, политичким, економским, друштвеним и културним областима, уз једнаке могућности, како у земљама у развоју тако и у развијеним земљама.

Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

Пропис	Службени гласник	Датум примене
Правилник о квалитету производа од воћа и поврћа	„Сл. гласник РС” бр. 128/2020	примењује се од 31. 12. 2021.
Закон о заштити потрошача	„Сл. гласник РС” бр. 88/2021	примењује се од 19. 12. 2021.
Закон о изменама и допунама Закона о средствима за заштиту биља	„Сл. гласник РС” бр. 17/2019	одредба члана 23. ст. 8–11. и члана 25. тог закона примењују се од 1. јануара 2022.
Уредба о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја	„Сл. гласник РС” бр. 32/2021	примењује се од 1. 1. 2022.
Правилник о друмским и железничким цистернама са мерењем нивоа	„Сл. гласник РС” бр. 41/2021	примењује се од 1. 1. 2022.
Закон о изменама и допунама Закона о печату државних и других органа	„Сл. гласник РС” бр. 49/2021	одредба члана 10, која уређује начин прибављања сагласности на садржину и изглед печата у делу који се односи на печат у форми отиска, примењује се од 1. 1. 2022.
Закон о изменама и допунама Закона о личној карти	„Сл. гласник РС” бр. 53/2021	члан 5. примењује се од 1. 1. 2022.
Правилник о начину и поступку регистровања за приступ систему електронских фактура, начину приступања и коришћења система електронских фактура и начину коришћења података који су доступни у систему електронских фактура	„Сл. гласник РС", бр. 69/2021	примењује се од 1. 1. 2022.
Одлука о допунама Одлуке о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада	„Сл. гласник РС” бр. 74/2021	примењује се од 1. 1. 2022.
Одлука о јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада	„Сл. гласник СРЈ” бр. 9/98 и 25/2000	престаје да важи 1. 1. 2022.
Закон о потврђивању Амандмана на Монтреалски протокол о супстанцама које оштећују озонски омотач	„Сл. гласник РС – међународни уговори” бр. 17/2021-59	Амандман ступа на снагу 6. 1. 2022.
Одлука о проглашењу линија у јавном интересу у ваздушном саобраћају	„Сл. гласник РС” бр. 102/ 2021	примењује се од 1. 1. 2022.
Уредба о оперативним резервама деривата нафте, угља и других енергената	„Сл. гласник РС” бр. 79/2021	примењује се од 1. 1. 2022.

Осим тога што се људска свест развијала и усложњавала развојем језика, унапређујући могућности споразумевања међу људима, развијала се и читава људска заједница, што је рађало потребу за увођењем реда у свакодневни живот на свима прихватљив, функционалан и разумљив начин. Тај ред постизао се устројавањем правила, односно закона, а закони свеукупно чине правни систем једне државе. Циљ ове рубрике је да укаже на то како језик и његове особености утичу на формулисање и касније тумачење законских норми, као и каква је улога вештачења заснованих на језику у истражним и судским процесима.

Могућности форензичке лингвистике при анализи опроштајних порука – други део

Како су методе које су представљене у претходном тексту примењене при анализи опроштајних писама Вирџиније Вулф, али и на који начин функционишу софтвери за утврђивање аутентичности таквих порука, нарочито када су различити језици у питању, уз различите модификације, приказано је у овом тексту.

Класификација самоубистава у складу са мерилима форензичке лингвистике

Осим поражавајућих статистичких података, које смо навели у претходном тексту посвећеном овој теми, који треба да нас упуте на изузетан проблем и потребу да се исти ефикасно и пажљиво реши, свој допринос разматрању намера, разлога и услова за самоубиство дали су и психолози и социолози, чија решења уважава и примењује форензичка лингвистика. Наиме, спроведено је доста студија о опроштајним порукама у протеклих тридесет године, при чему су све оне пратиле два главна тока[1]:

- с једне стране, истраживачи су проучавали психосоцијални и клинички профил аутора или их поредили са починиоцима самоубиства који нису остављали записе;
- с друге стране, истраживачи су анализирали квалитативне карактеристике порука (садржај и обрађене теме) или су поредили аутентичне белешке са лажним.

Свака студија утицала је на усавршавање метода и техника коришћених за утврђивање аутентичности и намера опроштајних порука. Посебно је занимљива студија „Самоубиство" из 1992. године Емила Диркема, француског социолога, који је класификовао самоубиство у четири типа у смислу интеграције и регулације[2]:

1. „егоистично самоубиство" – када друштвена група није интегрисана са починиоцем самоубиства и он не добија никакву помоћ од друштвене групе, па се често осећа усамљено или безнадежно када је у тешкој ситуацији;

2. „алтруистичко самоубиство" – када је степен друштвене повезаности веома низак, при чему је реч о појединцима који имају веома јак однос са групом у којој се њихов лични идентитет сматра важним, али људи углавном игноришу сопствене потребе јер сматрају да су циљеви групе важнији;

3. „аномично самоубиство" – када се људи суочавају са хаосом или неочекиваним економским колапсом, па изгубе моралне норме

Закључак

Представљене студије решиле су нека, а отвориле бројна друга питања, при чему бројни универзитетски центри и лабораторије у Америци и Европи увелико спроводе истраживања којима се настоји да се усаврши поступак аутентификације опроштајних порука издвајањем специфичних карактеристика таквих текстова. Циљ таквих истраживања је, поред наведеног, и да се у доказним поступцима олакша препознавање и откривање лажних, подметнутих порука, чиме се сужава могућност лажно проглашених самоубистава, али и да се многи поступци предвиде и на тај начин омогући боља превенција суицидалног понашања. Јасно је из приказаног и да Република Србија, као и у многим другим областима, касни за светом, па је зато важно да надлежни што пре увиде значај примене оваквих метода и техника, као и вредност форензичке лингвистике у предистражним и истражним поступцима.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

1 „Linguistic analysis of suicide notes in Spain", Mercedes Fernández-Cabanaa и Raimundo Mateosa – Department of Psychiatry, School of Medicine, University of Santiago de Compostela; Julio Jiménez-Félizb – Institute of Legal Medicine of Galicia, Ourense, Spain; María Teresa Alves-Pérezc – Universidade de Vigo, NeCom Research Group. Spain; Ignacio Gómez-Reino Rodríguezd and Alejandro García-Caballeroa – Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, Spain.

2 „Identifying suicide notes using forensic linguistics and machine learning", Lee, Yong-hun & Joh, Gihyun. (2019), The Linguistic Association of Korean Journal, 27(2), 171–191.

3 Ибид.

4 Ибид.

5 Ибид

6 „Linguistic analysis of suicide notes in Spain", Mercedes Fernández-Cabanaa и Raimundo Mateosa – Department of Psychiatry, School of Medicine, University of Santiago de Compostela; Julio Jiménez-Félizb – Institute of Legal Medicine of Galicia, Ourense, Spain; María Teresa Alves-Pérezc – Universidade de Vigo, NeCom Research Group. Spain; Ignacio Gómez-Reino Rodríguezd and Alejandro García-Caballeroa – Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, Spain.

7 Ибид.

8 Ибид.

9 „Identifying suicide notes using forensic linguistics and machine learning", Lee, Yong-hun & Joh, Gihyun. (2019), The Linguistic Association of Korean Journal, 27(2), 171–191.

10 Ибид.

11 „Linguistic analysis of suicide notes in Spain", Mercedes Fernández-Cabanaa и Raimundo Mateosa – Department of Psychiatry, School of Medicine, University of Santiago de Compostela; Julio Jiménez-Félizb – Institute of Legal Medicine of Galicia, Ourense, Spain; María Teresa Alves-Pérezc – Universidade de Vigo, NeCom Research Group. Spain; Ignacio Gómez-Reino Rodríguezd and Alejandro García-Caballeroa – Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, Spain.

12 Ибид.

13 Ибид.

14 „Forensic linguistics analysis of Virginia Woolf's suicide notes", Malini, N. L. M. S. & Tan, V. (2016), International Journal of Education, 9(1), 52-57.

15 Ибид.

16 Пресуда Врховног суда Србије Кж. 1735/06 од 13. 9. 2006. и Пресуда Окружног суда у Београду К. 2527/05 од 3. 6. 2006.

17 „Identifying suicide notes using forensic linguistics and machine learning", Lee, Yong-hun & Joh, Gihyun. (2019), The Linguistic Association of Korean Journal, 27(2), 171–191.

18 „Suicide Note Classification Using Natural Language Processing: A Content Analysis", John Pestian и Pawel Matykiewicz – Department of Biomedical Informatics, Cincinnati Children's Hospital Medical Center, Aurora Bennett и Henry Nasrallah – University of Cincinnati, College of Medicine, Cincinnati, USA, and Antoon Leenaars – Windsor ON, Canada.

19 „Linguistic analysis of suicide notes in Spain", Mercedes Fernández-Cabanaa и Raimundo Mateosa – Department of Psychiatry, School of Medicine, University of Santiago de Compostela; Julio Jiménez-Félizb – Institute of Legal Medicine of Galicia, Ourense, Spain; María Teresa Alves-Pérezc – Universidade de Vigo, NeCom Research Group. Spain; Ignacio Gómez-Reino Rodríguezd and Alejandro García-Caballeroa – Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, Spain.

20 Ибид.

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ", електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца", „Календар правних аката" и „Регистар прописа".

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Закони који регулишу односе унутар људске заједнице, која би требало да буде по мери сваког појединца, тичу се различитих сегмената свакодневног живота. Међу тим сегментима посебну улогу у очувању и усавршавању људске цивилизације имају изванредна дела људског духа по којима би се требало равнати, као што из оних негативних треба учити. У новој рубрици „Поводом…" бавићемо се баш тиме – значајним датумима, историјским преокретима, заслужним личностима и пресудним документима, као и њиховим утицајем на измене и усавршавање прописа.

Поводом Међународног дана борбе против епидемија

Како и зашто је 2020. године одлучено да се на међународном нивоу посебним акцијама обележава дан борбе против епидемија, на који начин се свет суочавао и борио са епидемијама кроз историју и каква сазнања је донела пандемија вируса корона представљено је у овом тексту.

Време је за нове планове

Читали смо научну фантастику и гледали апокалиптичне филмове, али нисмо веровали. Чинило се нестварно док су старије генерације описивале своје доживљаје из великих ратова. Чак и кад је почело, звучало је смешно и немогуће, све док се није стварно и догодило, а неки не верују и даље. Нико не може бити спреман за катастрофу нити поступати одмах како је прописано кад се она догоди, па је зато једно од најважнијих питања како да се владе и други надлежни органи припреме за одговор на поменуте ситуације, а посебно како да то учине појединци.

Пре пар година покренута је иницијатива да се у школе врате часови **Општенародне одбране и друштвене самозаштите**, које добро памте они који су седамдесетих и осамдесетих година 20. века у Југославији били средњошколци, када су на часовима учили да пруже прву помоћ, угасе пожар или да се евакуишу. Таква иницијатива родила се из истраживања спроведеног у периоду од маја до јуна 2018. године у оквиру пројекта „**Безбедносна култура младих – превентива и реаговање у ванредним ситуацијама**"[1], које је показало да ученици средњих школа у Београду не знају довољно о поступању у ванредним ситуацијама, али би волели да похађају обуку о томе у оквиру формалног образовања, као и обуку из прве помоћи. И заиста, разумно би било да један од основних пројеката надлежних буде да се од најмлађег узраста обучавамо како да поступамо у ванредним ситуацијама, нарочито у време пандемија, односно како да својим понашањем заштитимо и друге и себе. Међутим, јасно је и да ће обука у превенцији и заштити у ванредним ситуацијама, уколико и буде уведена у основне и средње школе, доста да се разликује од некадашњег предмета зато што су много учесталије безбедносне претње данас тероризам и екстремизам, наркоманија, алкохолизам и страдање у саобраћајним незгодама, док су заразне болести, бар се тако чинило, остале у прошлости. На то колико је наведена обука неопходна указује и чињеница из поменутог истраживања да **96% средњошколаца тврди да зна шта су ванредне ситуације, али је мање од трећине умело да одговори да ли су се некада нашли у некој**[2].

У борби за спречавање, ублажавање и решавање утицаја заразних болести и епидемија главну улогу имају **Уједињене нације**,

Због тога СЗО истиче да је неопходно установити напредне и отпорне здравствене системе који ће допрети до оних који су рањиви и у најтежим ситуацијама, нарочито зато што се предвиђа да будуће епидемије могу да надмаше претходне и по интензитету и по тежини. Постоји велика потреба за подизањем свести о поразном дејству заразних болести и неопходности добре превенције и заштите, али и за разменом информација, научних сазнања и најбољих пракси, и квалитетним образовањем на локалном, националном, регионалном и глобалном нивоу, као ефикасним мерама за превенцију и одговор на епидемије. При свему томе веома је важно искористити последња искуства, грешке и недоумице како би и глобални и појединачни здравствени системи били спремни за сваку наредну епидемију, а посебно владе и њени грађани, тако да је међународна сарадња и разумевање од кључне важности.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

1 https://www.bbc.com/serbian/lat/srbija-45359363
2 Ибид.
3 https://undocs.org/en/A/75/L.18
4 „International law and communicable diseases", Obijiofor Aginam at: Bulletin of the World Health Organization 2002, 80 (12) 951.
5 Ибид.
6 Ибид.
7 Ибид.
8 Ибид
9 Ибид
10 https://www.kcns.org.rs/agora/zarazne-bolesti-kroz-istoriju/
11 Ибид.
12 „International law and communicable diseases", Obijiofor Aginam at: Bulletin of the World Health Organization 2002, 80 (12) 951.
13 https://www.istorijskizabavnik.rs/blog/maska-za-kugu
14 Ибид.
15 Ибид.
16 Ибид.
17 https://www.kcns.org.rs/agora/zarazne-bolesti-kroz-istoriju/
18 Ибид.
19 Ибид.
20 Ибид
21 https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1
22 https://covid19.rs/o-covid-19-virusu/
23 https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1
24 https://covid19.rs/o-covid-19-virusu/
25 Брошура је доступна у пдф-у на: https://www.batut.org.rs/download/aktuelno/KovidVakcinacijaBrosura.pdf
26 https://www.historyofvaccines.org/timeline/all

3 ДЕЦЕНИЈЕ
С НАМА НЕМА ЛУТАЊА
ИНГ-ПРО

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Посебан колективни уговор за запослене у јединицама локалне самоуправе – право на одсуство синдикалних представника

П: *У синдикалну организацију јединице локалне самоуправе учлањено је 96% запослених. С обзиром на то да није закључен колективни уговор, односно споразум између послодавца и синдиката, већ се непосредно примењују одредбе Посебног колективног уговора за запослене у јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС" бр. 38/19 и 55/20), који пропис би требало применити у конкретном случају – члан 211. став 2. Закона о раду или члан 70. Посебног колективног уговора за запослене у јединицама локалне самоуправе?*

О: У таквом случају треба прихватити законско опредељење да нижим актом могу да се утврде повољнији услови за конкретна питања од оних које је у овом случају утврдио Закон о раду, што је врло присутно у посебним колективним уговорима у јавном сектору. Друго, према члану 256. Закона о раду, посебан колективни уговор непосредно се примењује и обавезује све послодавце који су у време закључивања колективног уговора чланови удружења послодаваца – учесника колективног уговора. Треће, посебан колективни уговор који помињете потписао је и представник Владе и на тај начин потврдио његову примену и у одредбама које су повољније од одредби Закона о раду.

Према томе, сматрамо да у конкретном случају можете да примените мерила која је утврдио поменути ПКУ приликом утврђивања права на одсуство синдикалних представника.

Привремена спреченост за рад на дан државног празника

П: *Уколико је запосленом отворено боловање и у току тог боловања један дан је државни празник, да ли се тај дан рачуна као дан боловања, односно привремене спречености за рад или као државни празник?*

О: С обзиром на то да се запослени у дане празника налази на боловању (није дужан да долази на рад), не припада му ни накнада зараде за одсуство са рада на дан празника, већ право на накнаду по одредбама закона по којима одсуствује са рада, а то је у овом случају по члану 115. Закона о раду (одсуство због привремене спречености за рад).

Чланство у синдикату

П: *Да ли ангажовани по привременим и повременим пословима могу да буду чланови синдиката и да ли може да им се врши обустава по основу чланарине за синдикалну организацију?*

О: Сагласно члану 5. Закона о раду запослени је, у смислу тог закона, физичко лице које је у радном односу код послодавца. Чланом 6. истог закона прописано је да се синдикатом, у смислу овог закона, сматра самостална, демократска и независна организација запослених у коју се они добровољно удружују ради заступања, представљања, унапређења и заштите својих професионалних, радних,

не новог закона (21. 8. 2019. године) престала је да се примењује обавеза регистрације евиденције / збирке података о личности код повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Што се тиче другог питања, чланом 41. став 1. Закона о заштити података о личности прописано је да је руковалац дужан да предузме одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би обезбедио да се обрада врши у складу са тим законом и био у могућности да то предочи, а ставом 3. истог члана да, **ако је то у сразмери са обрадом података, поменуте мере укључују и примену одговарајућих интерних аката руковаоца о заштити података о личности**. У том смислу, да би могао да се да прецизан одговор на питање да ли постоји обавеза увођење Правилника о заштити података о личности, потребно је да компанија пружи додатне информације у контексту услова прописаних горенаведеним чланом Закона.

У сваком случају, имајући у виду да се компанија бави рачунарским програмирањем, потребно је да, приликом утврђивања конкретних обавеза које мора да предузме ради усклађивања са законом, узме у обзир све активности обраде личних података које се предузимају при пословању (нпр. приликом пружања услуга физичким лицима (Б2Ц) компанија има статус руковаоца, а у пословним односима са компанијама (Б2Б) статус обрађивача) и низ обавеза које из тих односа могу да произађу (уговор о обради, уговор о поверљивости (НДА), обавештење о обради личних података, именовање ДПО, спровођење процене утицаја, одређивање рокова чувања података/документације), као и да преиспита постојећу праксу (нпр. преиспитивање да ли је пристанак адекватан основ за обраду личних података запослених, што често није случај, или преиспитивање адекватности пристанка као основа за прикупљање података кандидата ради спровођења конкурса), посебно имајући у виду да предочавање испуњења наведених обавеза у пракси може да буде предмет инспекцијског надзора повереника.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција ***Моје каматне стопе***, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

РАДНИ ОДНОСИ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

- Одлука о измени Одлуке о начину распоређивања утврђеног максималног броја деташираних радника на послодавце са територије Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 107/2021 од 12. 11. 2021)
- Правилник о измени Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању хемијским материјама („Сл. гласник РС” бр. 107/2021 од 12. 11. 2021)
- Правилник о допунама Правилника о заштити на раду при изради експлозива и барута и манипулисању експлозивима и барутима („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)

ЗДРАВСТВО

- Уредба о изменама Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 101/2021 од 27. 10. 2021)
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 105/2021 од 8. 11. 2021)
- Наредба о измени Наредбе о радном времену и просторним ограничењима за време неповољне епидемиолошке ситуације током трајања заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 107/2021 од 12. 11. 2021)
- Уредба о допуни Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 108/2021 од 16. 11. 2021)
- Правилник о изменама и допуни Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2021. годину („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о допунама Правилника о ценама здравствених услуга на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о ближим условима и начину спровођења програма укрштене донације бубрега између два или више парова („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о начину националне сарадње, као и сарадње са међународним телима или европским организацијама за размену људских органа („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о ближим условима у погледу стручне оспособљености и стручног усавршавања инспектора за биомедицину („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Закон о биоцидним производима („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- Правилник о верификацији и акредитацији верификатора извештаја о емисијама гасова са ефектом стаклене баште („Сл. гласник РС” бр. 107/2021 од 12. 11. 2021)
- Закон о изменама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)

Преглед прописа...

- Правилник о допуни Правилника о оштећењима организма по основу којих војни инвалид има право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила („Сл. гласник РС” бр. 107/2021 од 12. 11. 2021)
- Уредба о измени Уредбе о понуди заменског путовања за туристичко путовање које је отказано или није реализовано услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Одлука о утврђивању висине накнаде трошкова за рад на специфичним безбедносно-полицијским пословима („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о измени и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)
- Правилник о допуни Правилника о националној категоризацији спортова („Сл. гласник РС” бр. 109/2021 од 19. 11. 2021)

... донетих између два броја

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

ИНГ-ПРО

3 ДЕЦЕНИЈЕ

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Пословни саветник – штампани часопис:

САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

